

Projekts Nr.10.1.3.0/18/TP/002

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Publisko iepirkumu prakses aktualitātes

Iepirkumu uzraudzības biroja vadītājas vietniece
Juridiskā departamenta direktore
Evija Mugina
13/11/2019

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Publisks līgums

- **EST 2019. gada 4. aprīļa spriedums lietā C-699/17**
- Austrijas teātru un operu sabiedrības atbilstoši Austrijas likumam par darbinieku arodnodrošinājuma shēmu ir noslēgušas piesaistes līgumu ar arodnodrošinājuma fonda pārvaldītāju un sabiedrībām ir jāveic maksājumi fondā par saviem par darbiniekiem (1,5% no ikmēneša atalgojuma)
- Izbeidzoties darba attiecībām, darbinieki saņem no fonda atlaišanas pabalstu, ko veido iemaksātās summas, pieskaitot ieņēmumus no ieguldījumiem un atskaitot fonda ieturētās administratīvās izmaksas
- **Vai piesaistes līgums ir publisks pakalpojumu līgums, ja līguma noslēgšanai nepieciešama darbinieku pārstāvja piekrišana?**
- Fakts, ka līguma slēgšanas tiesību piešķiršana ir koplīguma piemērošanas rezultāts, pats par sevi neļauj izslēgt to no publiskā iepirkuma piemērošanas jomas. Pietiek ar to, ka darba devēji vismaz netieši var ietekmēt līgumslēdzēja izvēli

Publiskis līgums

- turpinājums
- **Līguma vērtības aprēķins:** iesniedzējtiesas aprēķins – ikmēneša iemaksas ir pārvaldāmais kapitāls; atlīdzība – administratīvās izmaksas; līgumu vērtība nesasniedz direktīvu robežvērtību
- **LESD principi** - ja līguma vērtība ir zem ES sliekšņiem, jāpiemēro LESD principi, ciktāl attiecīgo iepirkumu raksturo zināma pārrobežu interese (š.g. līguma vērtība ir tuvu direktīvas vērtībai un līguma izpildei nav nepieciešama personāla fiziska klātbūtne)
- **Pārskatāmības pienākums** – jebkurš ieinteresētais piegādātājs var iesniegt piedāvājumu, pamatojoties uz visu pieejamo informāciju; nepastāv favorītisma un patvaļas riski; tiek ierobežota līgumslēdzējinstādes brīvība un tai ļauts pārbaudīt, vai piedāvājumi atbilst procedūras noteikumiem

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Skaidrojums vai grozījumi?

- IUB lēmums 4-2.2/19-13
- Ar atbildi uz pretendenta jautājumu pasūtītājs ir mainījis tehniskās specifikācijas prasību – jāveic grozījumi likumā noteiktajā kārtībā
- Prasība: lēninātājam bremzēšana jānodrošina ar vagonu ieejas ātrumu līdz 10 m/s
- Pasūtītāja skaidrojums: lēninātājs, kurš nodrošinās vagona bremzēšanu ātrumu līdz 6 m/s, tiks uzskatīts par atbilstošu risinājumu

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Grozījumi līgumā

- **Senāta 10.04.2019. spriedums SKA-38/2019**
- Noslēgts līgums starp SM un LDz par ES fondu projekta īstenošanu. Iepirkuma rezultātā noslēgts būvdarbu līgums (*FIDIC Dzeltenā grāmata*), kurā vēlāk veikti grozījumi. SM, ņemot vērā FM izdevumu revīzijas ziņojumu, atzina, ka grozījumi līgumā ir būtiski un piemēroja 5% finanšu korekciju
  - i. Palielināts avanss no 5% uz 10%;
  - ii. Samazināts starpmaksājumu periods;
  - iii. Atsevišķām iekārtām paredzēta samaksa pēc to piegādes, nevis iebūves

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Grozījumi līgumā

(turpinājums)

Ir būtiski grozījumi – maksājumus izmaksā ātrāk un lielākā apmērā, nekā sākotnēji nolīgts, šie grozījumi atvieglo būvuzņēmējam finanšu plūsmu, šie jaunie nosacījumi ļauj būvuzņēmējam rēķināties ar plašākām finansiālām iespējām, nekā sākotnēji būvuzņēmējs bija plānojis

Līgumā grozījumi netika atrunāti – LDz arguments: lai arī šādi grozījumi tieši netika atrunāti, pretendentiem bija jāsaprot, ka pēc līguma noslēgšanas ir iespējami līguma grozījumi, jo *FIDIC dzeltenā grāmata* pieļauj šāda veida grozījumus. Tiesas arguments: *FIDIC* nosacījumi, kas paredz iespēju veikt izmaiņas sākotnējā līgumā, ja to atzīst inženieris, ir pārāk vispārīgi. Konkrētā veida grozījumu veikšanas iespēja nav bijusi pienācīgi atrunāta jau iepirkuma dokumentācijā.

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Līguma izpilde

- **Senāta 24.10.2018. spriedums SKC-135/2018**
- Konkursa nolikums par medicīnas preču un aprīkojuma piegādi ģimenes ārstu praksēm nosaka, ka piedāvātajām medicīnas precēm jānodrošina *CE marķējums (EK atbilstības deklarācija)*
- Tehniskajā piedāvājumā 4.kolonnā jānorāda medicīnas ierīces reģistrācijas numurs, ja tā reģistrēta LATMED

1. Pozīcijas nosaukums	4. Medicīnas ierīces reģistrācijas numurs
Svari «Nosaukums»	Neattiecas EK atbilstības deklarācija

- PTAC, veicot piegādāto svaru pārbaudi, norādīja pasūtītājam, ka piegādātajiem svariem nav CE marķējuma

Vai pretendents ir piedāvājumā ietvēris atbilstošus svarus un pasūtītājs pamatoti ir noslēdzis līgumu ar pretendentu?

Vai PIL pieļauj grozīt iepirkuma līgumu, paredzot citu (atbilstošu) svaru piegādi (nomaiņu), nemainot cenu?

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Izslēgšanas noteikums - ārzonas

- IUB lēmums 4-1.2/19-104
- PIL 42.panta (1) d. 13.p. - Latvijā reģistrēta pretendenta vairāk nekā 25 procentu kapitāla daļu (akciju) īpašnieks ir ārzonā reģistrēta juridiskā persona vai personu apvienība
- PIL 42.panta 9¹.d. - pasūtītājs informāciju iegūst Uzņēmumu reģistrā EISā. Ja sistēmā nav pieejami dati, pasūtītājs pieprasa apliecinājumu, ka uz pretendentu šis noteikums neattiecas
- Konkursa nolikums paredz iesniegt pretendenta apliecinājumu, ka tam nav vairāk kā 25% akciju īpašnieku ārzonā
- Pretendents (Latvijā reģistrēta SIA) nav piedāvājumā iesniedzis prasīto apliecinājumu; pārbaudot ziņas EISā, izziņā norādīts „nav datu”
- Vai pretendents ir izslēdzams no dalības konkursā?

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Pieredzes prasība

- IUB lēmums 4-1.2/19-92
- pieredzes prasība - pretendents iepriekšējo trīs gadu laikā ir veicis līdzvērtīgus iepirkuma priekšmetam zāles pļaušanas darbus ar kopējo pļaujamās zāles platību ne mazāk kā [...] ha; par līdzīgiem darbiem tiks uzskatīta zāles pļaušana ap dzīvojamām ēkām, pilsētas parkos, dārzos, ielu/ietvju sadalošās joslās un tamlīdzīgi. Par līdzīgiem darbiem netiks uzskatīta lauksaimniecības zemju pļaušana, mežu teritorijas kopšana/pļaušana
- Pretendents uzrādījis pieredzi zāles pļaušanā ap militāriem objektiem

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Prasību samērīgums

- **AT 21.05.2018. lēmums SKA-1222/2018**

Nolikuma prasības ir **objektīvi pamatotas, t.i., ir vērstas uz kvalitatīva pakalpojuma iegādi, nevis uz citu interešu nodrošināšanu**

Iepriekš sniegto pakalpojumu finansiālais apjoms – ir viens no pakalpojumu raksturojošiem elementiem, turklāt tāds, kas nerada pārmērīgu slogu pretendenta šādu pieredzi pierādot un pasūtītājam pārbaudot, turklāt tas nav vienīgais pieredzi raksturojošais elements

Pieredzes prasību niansēta pielāgošana konkrētās apkalpojamās IT sistēmas parametriem var novest pie tā, ka iepirkumam spēj kvalificēties tikai viens konkrēts pretendents. Tomēr jāņem vērā, ka zemo konkurences līmeni var būt radījušas augstas, taču objektīvi pamatotas prasības.

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Pieredzes prasība

IUB lēmums 4-2.2/19-11

Prasības piemērs: vismaz viens autotransporta infrastruktūras būvdarbu līgums republikas pilsētā (atbilstoši Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma 1.pielikumam vai pilsētā ārvalstīs, kas atbilst šajā likumā noteiktajiem republikas pilsētas kritērijiem), kura ietvaros veikti asfaltbetona dilumkārtas būvdarbi ne mazāk kā 15 000 m² apjomā

SPS: konkrētā iepirkuma līguma izpildei nepieciešamo minimālo spēju līmenis ir pamatots ar satiksmes pārvada (no Tvaika ielas uz Kundziņsalu projektēšana, būvdarbi un autoruzraudzība) būvniecības apjomu un izmaksām un ir samērīgs ar iepirkuma priekšmeta tehnisko sarežģītību un specifiku

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Pieredzes prasība

IUB lēmums 4-1.2/19-55

Daļa no gaisa kvalitātes mērījumu iekārtām jāuzstāda un jāapkalpo Rīgas vēsturiskajā centrā (Kronvalda bulvārī).

Viena no speciālista iepriekšējās pieredzes prasībām – jāuzrāda pieredzes objekts Rīgas vēsturiskajā centrā vai citā teritorijā, kura iekļauta UNESCO vēsturiskā mantojuma sarakstā. Saskaņā ar Rīgas Domes 2006.gada 7.februāra saistošo noteikumu Nr.38 14.punktu Rīgas vēsturiskā centra teritorijā aizliegts: „14.5. izvietot transportlīdzekļu vai vagonu korpusus vai to daļas, kuģu korpusus vai to daļas, treilerus, konteinerus u.c. līdzīga rakstura objektus, izņemot, ja to novietojums un vizuālais noformējums ir saskaņots Būvvaldē”.

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Izmaksu nenorādīšana

- **Senāta 23.10.2017. spriedums SKA-678/2017**

Tas vien, ka pretendents norāda kādu materiālu izmaksas ir 0,00 *euro* (*vai piedāvā atlaidi*), neļauj pretendenta piedāvājumu noraidīt, ja pasūtītājam bija objektīvi iespējams konstatēt, ka (1) pretendents piedāvā atlaidi (jālūdz izskaidrot cenas veidošanos), vai (2) ja pasūtītājam objektīvi varēja rasties šaubas par piedāvājuma saturu (jālūdz izskaidrot piedāvājums).

Tāme sastāv gan no pozīcijām, kurās konkrētās izmaksas nevar rasties, gan no pozīcijām, kurās izmaksas vispār var rasties un parasti rodas. Ja izmaksas nav iespējamās, skaitļa „0,00” nenorādīšana attiecībā uz šādu pozīciju objektīvi neliedz saprast, ka attiecīgās izmaksas vienkārši neveidojas, jo nav iespējamās. Jāapsver, vai to pašu var attiecināt arī uz tāmes pozīcijām, par kurām ir strīds šajā lietā un kurās vispār izmaksas rodas. No loģikas viedokļa tieši izmaksu rašanās iespējamība liedz pieņemt par pašsaprotamu, ka izmaksas ir 0,00 jeb ka to nav. Arī atlaides piedāvāšana nav pašsaprotama, jo tā pēc jēgas ir pamatcenas samazinājums un līdz ar to – izņēmums no vispārīgā.

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Izmaksu pozīcijas

- IUB lēmums 4-1.2/19-27

Piedāvājums noraidīts, jo nav aizpildītas 15.1. un 15.2. pozīcijas, savukārt pretendents skaidro, ka visas izmaksas ir norādītas apakšpozīcijās, kurās norādītas gan darba algas, gan materiālu, gan mehānismu izmaksas

Nr.	Nosaukums	Mērv.	Daudzums
15.	Ūdensnotekas stiprinājumi	m ²	633
15.1.	GN-10 stiprinājuma izbūve	m ²	493,80
15.1.1.	Laukakmeņi (Ø 15-20 cm)	m ³	98,76
15.1.2.	Ģeotekstils	m ²	493,80
15.2.	GN-18 stiprinājuma izbūve	m ²	139,50
15.2.1.	Laukakmeņi (Ø 20-25 cm)	m ³	34,88
15.2.2.	Ģeotekstils	m ²	139,50

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Finanšu piedāvājums

- IUB lēmums 4-1.2/19-116

pedagogu pieredzes apmaiņas un sadarbības pasākuma organizēšana Latgales plānošanas reģionā

„Tehniskā specifikācija” cita starpā tiek izvirzītas šādas prasības: 10.punktā – nodrošināt pasākumu ar 4 lektoriem, 11.punktā – pasākumā nepieciešami vismaz 2 radošo pasākumu vadītāji

Nosaukums	Vienību skaits	Cena par vienību	Kopā
Izmitināšana (5 dienas, 4 naktis)	80		
Telpu noma apmācībām	1		
Ēdināšana	80		
Printēšana (melnbalta, A 4 lapa)	100		
Lektori	1		
Radošo pasākumu vadītāji	1		

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Finanšu piedāvājums

- IUB lēmums 4-1.2/19-80
- Iepirkums par starptautiska līmeņa novērtējuma nodrošināšana Rīgas transporta sistēmas ilgtspējīgas mobilitātes rīcības programmām

	Izmaksas bez PVN	PVN	Kopā ar PVN
1. Mobilitātes vīzijas projekta pilnveidošana			
2. Koncepta dizaina izstrāde			
	1 stundas izmaksas bez PVN	PVN	Kopā ar PVN
3. Projekta vadītājs			
4. Speciālists mobilitātes jautājumos			
5. Inženieris			
Kopējās vērtējamās izmaksas pozīcijām 1.-5.			

Konkursa nolikumā norādīts, ka plānotā līgumcena ir līdz 206 500 euro.

Iesniedzēja piedāvājums – 130 000 euro, Uzvarētāja - 75 565,00 euro,

noslēguma ziņojumā norādīts, ka līgumu slēgs par 206 500 euro

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Līgumcenas atbilstība

- IUB lēmums 4-1.2/19-130
- Konkurss - Latvijas valsts pierobežas apsaimniekošana uz trīs gadiem, noslēdzot vispārīgo vienošanos saskaņā ar Pasūtītāja izstrādāto tehnisko specifikāciju
- Vienošanās projekta 3.1.punktā noteiktā vienošanās kopējā summa, kura līgumu darbības laikā nevar pārsniegt, 143 999,99 EUR, neskaitot pievienotās vērtības nodokli
- Konkursa uzvarētāja kopējā piedāvātā summa par Konkursa 3., 4., 5. un 6.daļu ir 626 206,44 EUR bez PVN, 1.un 2.daļā iepirkums izbeigts bez rezultāta
- Publisko iepirkumu likuma 41.panta 11.daļas 2.punkts - pasūtītājs noraida pretendenta piedāvājumu atklātā vai slēgtā konkursā, ja pretendenta piedāvātā līgumcena pārsniedz 150 procentus no iepirkuma procedūras dokumentos norādītās paredzamās līgumcenas

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Piedāvājuma atbilstība

- IUB lēmums 4-1.2/19-156
- Video reģistratoru (*Body Camera*) piegāde
- Saskaņā ar Tehniskās specifikācijas 3.tabulas „Video reģistratoru bāzes stacija” 1.1.punktu video reģistratoru bāzes stacijai jānodrošina vismaz 6 video reģistratoru pieslēgšana vienlaicīgai uzlādēšanai; 1.8.punkts - piedāvājumā jāiekļauj visa nepieciešamā programmatūra un licences videoierakstu automatizētai pārsūtīšanai uz serveri vai uz CIFS, vai NFS tīkla disku videoierakstu glabātuvēm.
- Iesniedzēja tehniskā piedāvājuma 3.tabulas 1.1.punktā norādīts, ka Iesniedzēja piedāvātā bāzes stacija nodrošina 12 video reģistratoru pieslēgšanu vienlaicīgai uzlādēšanai. Cenas piedāvājumā ir iekļautas licences 6 video reģistratoru vienlaicīgai pieslēgšanai.

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Piedāvājuma nodrošinājums

- IUB lēmums 4-1.2/19-77
- saskaņā ar Konkursa nolikuma 1.10.6.1.punktu piedāvājuma nodrošinājuma garantijai jābūt spēkā 90 (deviņdesmit) dienas
- pretendenta iesniegtā piedāvājuma nodrošinājuma garantija (apdrošināšanas polise) ir derīga no 2019.gada 23.aprīļa (piedāvājumu atvēršanas dienas) līdz 2019.gada 21.jūlijam, t.i., 90 dienas
- Pasūtītājs noraidījis piedāvājumu dēļ neatbilstošas polises, jo polises beigu termiņš iekrīt brīvdienā, līdz ar to polise bija pagarināma vēl par vienu dienu, līdz nākamajai darbdienai
- atbilstoši Administratīvā procesa likuma 43.panta otrajai daļai, ja (procesuālā) termiņa pēdējā diena ir sestdiena vai svētdiena vai likumā noteikta svētku diena, termiņa pēdējā diena ir nākamā darba diena
- Vai piedāvājuma nodrošinājuma termiņš ir procesuāls termiņš?

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Tehniskā piedāvājuma atbilstība

- **AT 14.08.2019. spriedums SKA-1094/2019**

Tehniskajā piedāvājumā pretendentiem atbilstoši būvprojektā un lokālajās tāmēs paredzētajiem pārbūves un energoefektivitātes paaugstināšanas darbiem tabulā jānorāda būvuzraudzības jomu speciālisti, kas nodrošinās būvuzraudzību iepirkuma līguma ietvaros

Pretendents nav norādījis būvuzraugus elektroietaišu izbūvei un elektronisko sakaru sistēmu un tīklu izbūvei, un tas tehniskajā piedāvājumā norādīja tos speciālistus, kas atbilst Konkursa nolikumā ietvertajām personāla kvalifikācijas prasībām

Senāts norāda, ka no nepieciešamības izpildīt pasūtījumu visā apjomā loģiski izriet secinājums, ka būtu jāiepazīstas ar būvprojektu un lokālajām tāmēm, respektīvi, tieši no šiem materiāliem vajadzētu secināt speciālistus, kurus nepieciešams norādīt tehniskajā piedāvājumā

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Likviditātes koeficienta atbilstība

- IUB lēmums Nr.4-1.2/19-82
- Nolikuma prasība - pēdējā VID iesniegtajā gada pārskatā pretendenta likviditātes koeficients nedrīkst būt mazāks par 1
- Šīs prasības apliecināšanai pretendents aizpilda nolikuma 2.tabulu; Pasūtītājs pretendenta sniegto informāciju pārbauda, ņemot vērā informāciju par pretendenta finanšu pārskatu, kas iesniegts VID un publiski pieejams Uzņēmuma reģistrā
- Piedāvājumu iesniegšanas termiņš – 2019.gada 8. februāris
- Pretendents piedāvājumā uzrāda datus no 2018.gada pārskata; 2018. gada pārskats VID iesniegts 2019.gada 13.februārī
- Pasūtītājs pārbaudi veic 2019.gada 15.maijā
- Pretendenta 2017.gada pārskatā nav atbilstošs likviditātes koeficients

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Pieļaujami kritēriji

Senāta 20.08.2018. lēmums SKA-1459/2018

- Izvērtēšanas kritērijs – **pakalpojuma sniegšanas apraksts; pieļaujams, ja** visiem pretendentiem ir vienādi dati par pakalpojuma apjomu un apstākļiem, par ko jāsniedz apraksts; no apraksta var gūt priekšstatu, vai pretendents izprot pakalpojuma specifiku; piešķirot punktus, ir pienākums pienācīgi pamatot, norādot kādi apstākļi un kāpēc rada pārliecību par pretendenta spēju (nespēju) sniegt kvalitatīvus pakalpojumus;
- Izvērtēšanas kritērijs – **transportlīdzekļu rezerves apjoms; pieļaujams, jo** transportlīdzekļu rezervei ir nozīme pakalpojuma nepārtrauktības nodrošināšanā, maksimālais punktu skaits paredzēts par 15% rezervi no pakalpojuma sniegšanā iesaistītā transportlīdzekļu skaita – tas nav acīmredzami nesamērīgs nosacījums

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Nepieļaujams kritērijs

turpinājums

- Izvērtēšanas kritērijs – **pretendenta piedāvātie biļešu veidi;** **nepieļaujams**, jo atbilstoši vērtēšanas aprakstam punkti tiek piešķirti, ja pretendenta piedāvātā biļešu sistēma nodrošina pasažierim iespēju iegādāto pasūtītāja viedbiļeti izmantot arī samaksājot par pretendenta sniegtajiem pakalpojumiem; tas nozīmē ne vien tehniski uzstādīt aprīkojumu transportlīdzekļos, bet arī uzņemties finansiālās saistības, taču pretendentam, kurš nav sniedzis pakalpojumu pasūtītājam, nav zināms, cik daudz un kādu atlaižu viedbiļetes izmanto šajā pakalpojumā, līdz ar to nav iespējams aprēķināt izmaksas.
- **Nepieļaujams**, ja, akceptējot viedbiļeti, ir pienākums sadarboties ar tādu uzņēmumu, kurš ir saistīts ar otru procedūras dalībnieku

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Izloze kā kritērijs

- **Senāta 2019. gada 15. maija spriedums lietā SKA-742/2019**
- Izloze ir tradicionāls godīgs izvēles veids, ļaujot nejaušībai izšķirt, piemēram, kuram no 2 vai vairākiem vienādiem piedāvājumiem dot priekšroku – šādu kritēriju var noteikt PIL 51.panta septītās daļas pasūtītāja rīcības brīvības ietvaros
- Vienlaikus jāapzinās, ko šāds izvēles veids var radīt – tas īpaši lielu nozīmi piešķir izlozes norisei un dokumentēšanai
- Izlozes objektivitāti var nodrošināt ieinteresēto pretendentu klātbūtne izlozē vai arī procesā neieinteresētu personu klātbūtne

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Iepirkuma atbilstība

- **EST 03.10.2019. spriedums lietā C-258/18**
- Tāda darījuma, kas atbilst (publisko iepirkumu jomu regulējošas) Direktīvas 2014/24 nosacījumiem, noslēgšana pati par sevi vien nenozīmē, ka ir ievērota atbilstība Eiropas Savienības tiesībām

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Paldies par uzmanību!

Evija Mugina

Iepirkumu uzraudzības biroja vadītājas vietniece

Juridiskā departamenta direktore

Evija.Mugina@iub.gov.lv

www.iub.gov.lv